

PYYKIN JÄLKIKÄSITTELYLAITTEET

Vaihtoehtoja vaatteiden sileytykseen

Tavallisin silytysväline on höyrysilytysrauta. Perusmallilla selviää hyvin, jos silitettävää on vähän. Matkalle mukaan voi ottaa pienen matkaraudan, jossa on valittavissa käyttöjännite 230 tai 110 voltia (V) matkakohteen mukaan. Matkaraudan pistotulppa sovitetaan tarvittaessa adapterilla pistorasiaan.

Höyrysilytysjärjestelmän eli silytyskeskuksen höyryntuotto on suurempi kuin höyrysilytysraudan. Erillisen vesisäiliön yhteydessä on höyrykehitin, joka tuottaa jatkuvasti painehöyryä. Höyryaseman ja silytysraudan välillä on liitosjohto, jonka sisällä kulkevat sähköjohto ja höyryletku. Höyrykehittimen tuottama höyry kulkee letkua pitkin silytysraudan kautta vaatteelle. Höyrysilytysjärjestelmän silytysrauta on hiukan kevyempi kuin tavallinen höyrysilytysrauta, jonka painoa lisää myös vesi. Kookasta ja painavaa silytyskeskusta ei voi sijoittaa silytyslaudalle, vaan se tarvitsee tukevan ja tilavan pöytätaason. Silytyslaudat tulee olla höyrysilytykseen sopiva. Höyrysilytysjärjestelmässä voi olla myös silytyslauta mukana. Suurimman hyödyn silytyskeskuksesta saa, kun silitettävää on paljon. Parasta olisi, että sille on tilaa olla käyttövalmiina, koska säilytyspaikasta esille ottaminen, laitteen käyttökuntoon valmistelu ja lämpeneminen vie aikaa. Erillinen silytysrautakin tarvitaan, jos nopeasti täytyy silyttää yksittäinen vaate.

Silytyskoneessa on metallinen silytyslevy ja pehmustettu silytysalusta. Alusta on silytyslautaa muistuttava taso tai kangaspäällysteinen tela, joka pyörii silytyslevyä vasten. Silitettävät vaatteet oiotaan hyvin, ettei silytyksessä synny ryppyjä. Sujuva silytyskoneen käyttö vaatii harjoittelua. Silytyskone ei täysin korvaa silytysrautaa, jota tarvitaan esim. pienten ja poimutettujen vaatekappaleiden silytykseen.

Mankelointi on helppo tapa sileyttää liinavaatteet ja muut suorat vaatekappaleet. Mankelissa on mankeliliina ja kaksi telaa, joiden välissä telan ympäri kiertyneenä kostutettu vaate mankeloituu. Lämpimankeloinnissa koko mankeliliina kierretään ensin telan ympärille. Paksut pussilakanat, joita ei voi mankeloida telalle kiertyneenä, kulkevat pyörievien telojen välistä ja ohjautuvat mankelin takaosasta ulos. Anna mankeloitujen vaatteiden kuivua ennen kuin taittelet ne kaappiin.

Kun hankit silytysvälineen, tarkista myös laitteen liitäntäteho (W). Jos liitäntäteho on alle 2300 W, riittää 10 A:n sulake. Jos liitäntäteho on tätä suurempi, tarvitaan 16 A:n sulake.

Höyrsilytysraudan käyttöominaisuudet

Silytys sujuu, kun silytysraudan kahva istuu käteen mahdollisimman hyvin. Kokeile, että kahva on riittävän tilava ja että saat hyvän otteen. Kahvasta kiinni pitäen tulisi myös ylettää saman käden sormilla käyttämään säätimiä, valitsimia ja painikkeita. Tarkista, että raudan merkinnät ovat selkeät ja yksiselitteiset.

Kokeile raudan liukuvuutta kankaalla. Kapea ja matala raudan kärki mahtuu ahtaisiin paikkoihin. Tarkista, että liitosjohdon pituus on vähintään 2 metriä tai enemmän. Silittäjää haittaa vähiten johto, joka lähtee kahvan takaosasta keskeltä. Johto ei silitettäessä ole tiellä, kun se on nivelletty liikkuvaksi.

Höyryraudassa käytetään vesijohtovettä. Muun kuin vesijohtoveden käyttö voi vaurioittaa silytysrauta. Irrotettavan vesisäiliön voi täyttää vesihanan alla. Kun täyttöaukko on riittävän suuri, vesisäiliön täyttäminen ja tyhjentäminen on helppoa.

Vesi ei roisku säiliöstä silytyksen aikana, jos täyttöaukko on suljettava. Vesisäiliön täyttörajan on hyvä olla selkeästi merkitty. Veden määrää voit silytyksen aikana tarkkailla läpinäkyvästä vesisäiliöstä. Suuri vesisäiliö lisää raudan painoa, mutta säiliötä ei tarvitse täyttää niin usein.

Kuumenemisen merkkivalon tulee olla hyvin esillä. Merkkivalon sammuesssa rauta on saavuttanut säädetyt lämpötilan. Höyrymuodostus vaatii vähintään kahden pisteen silytyslämpötilan. Automaattinen virrankatkaisu katkaisee virran muutaman minuutin kuluttua, jos rautaa ei liikuteta.

Höyryaukkojen sijoittelulla tai määrällä ei käytännössä ole vaikutusta silytystulokseen. Säädettävää höyryn määrää kannattaa yleensä pitää maksimiasennossa, koska runsas höyry sileyttää parhaiten.

Lisähöyrypainikkeella höyry kohdistetaan tiettyyn kohtaan. Pystyhöyrytys mahdollistaa ripustettuna olevan vaateen oikomisen höyryttämällä. Oikenemistulokseen vaikuttavat vaateen materiaali ja kankaan sidos. Suihkutuspainikkeella esim. silytyksessä syntynyt ryppy voidaan kostuttaa ja silittää pois.

Höyrsilytysraudan hoito ja puhdistus

Tyhjennä vesisäiliö käytön jälkeen ja paina lopuksi lisähöyry- ja suihkutuspainiketta pesualtaan päällä. Tyhjentäminen vähentää kalkin kertymistä rautaan. Kierrä liitosjohto seisontatuen ympärille ja jätä rauta pystyasentoon jäähtymään.

Tee kalkinpoisto säännöllisesti käyttöohjeen mukaan. Yleensä käyttöohjeessa kielletään kalkinpoistoaineen ja etikkaliuoksen käyttö, koska höyrykammion ja –kanavien pintakäsittely voi vaurioitua. Usein raudassa on kalkinpoistojärjestelmä. Vesisäiliö täytetään ja rauta kuumennetaan maksimilämpötilaan. Rautaa pidetään vaakasuorassa pesualtaan päällä ja ohjeen mukaan käytetään käännettävää tai painettavaa höyryventtiiliä. Pohjan höyryaukoista valuva vesi ja höyry poistavat epäpuhtaudet ja kalkin. Järjestelmään voi kuulua myös kalkinpoistopuikko, joka irrotetaan ja puhdistetaan etikkavedessä liottamalla.

Puhdista pohja kostealla liinalla pyyhkimällä. Pohjaan kiinnipalanut lika puhdistetaan varoen pohjan naarmuttamista. Naarmut vaikeuttavat raudan liukumista kankaalla, keräävät likaa ja heikentävät silytystulosta. Kuumenna rauta korkeimpaan lämpötilaan ja silittä irtoava lika puhtaaseen, kuumuutta kestävään kankaaseen. Sekoita puhdistustahna ruokasoodasta tai pyykinpesujauheesta ja vedestä ja odota, että jauherakeet liukenevat kunnolla. Levitä tahna pystyssä olevan raudan pohjaan, ettei se tuki höyryaukkoja tai valu höyrykanaviin. Kuumenna rautaa hiukan ja pyyhi tahna pois kostealla pyyhkeellä. Jos lika ei tällä irtoa, voit kokeilla varovasti hankaamista saippuoidulla teräsvillalla tai hankaussienellä pohjan pituussuunnassa. Kaupoissa on myös erityisiä pyyhkumeja, puhdistus- ja kiillotustyynyjä sekä tahnoja.

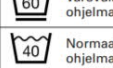

Silitys sujuvaksi

Silitys on helpompaa, kun oirot vaatteet ja suoristat saumat, kun ripustat pyykin kuivumaan. Rumpukuivauksessa vaatteet kannattaa jättää vähän kosteiksi, koska liian kuivaksi kuivattua pyykkiä on vaikea silittää. Rummussa kuivatut vaatteet ovat melko sileitä, kun ne ottaa rummusta heti kuivausohjelman päätyttyä.

Silitysrauta kuumenee nopeasti, mutta jäähtyy hitaasti. Siksi ensin silitetään vaatteet, joilla on alhaisin silityslämpötila ja lopuksi korkeaa lämpötilaa vaativat vaatteet. Jos silityslämpötila ei selvi vaateen hoito-ohjemerkinnoista, aloita silitys matalalla lämpötilalla ja siirry tarvittaessa varovasti korkeampaan lämpötilaan. Valitse sekoitemateriaalin silityslämpötila herkimmän materiaalin mukaan. Arkoja materiaaleja voi silittää varovasti nurjalta puolelta. Joissakin raudoissa on mukana lisäpohja herkille kankaille. Vaate kannattaa myös silittää nurjalta tai silitysliinan läpi, jos se muuten alkaa kiiltää. Silkkiin voi jäädä pisarajälkiä vesisuihkusta. Anna silitysrautan jäähtyä ja kuivua ennen kaappiin laittamista, etteivät ne rypisty uudelleen.

TEKSTILIIEN HOITO-OHJESYMBOLIT

VESIPESU	VALKAISU	RUMPUKUIVAUS	SILITYS	KEMIALLINEN PESU
 Normaali-ohjelma Varovainen ohjelma Normaali-ohjelma Varovainen ohjelma Normaali-ohjelma Varovainen ohjelma Erittäin varovainen ohjelma Vain käsinpesu sallittu, max. 40 °C Vesipesu kielletty	 Valkaisu sallittu Valkaisu kielletty	 Normaali rumpukuivaus, max. 80 °C. Varovainen rumpukuivaus, max. 60 °C. Rumpukuivaus kielletty	 Silitys enintään 200 °C Silitys enintään 150 °C Silitys enintään 110 °C Silitys kielletty	 Kemiallinen pesu tetrakloori-eteenillä Kemiallinen pesu hiilivedyllä Kemiallinen pesu kielletty Kemiallinen vesipesu eli emulsiopesu Kemiallinen vesipesu kielletty
<ul style="list-style-type: none"> Noudata hoito-ohjetta. Lajittele pyykki värin mukaan – pese vaaleat ja tummat vaatteet erikseen. Lämpötilamerkintä pesusoihossa ilmaisee korkeimman sallitun pesulämpötilan. Viiva (=palkki) hoito-ohjemerkin alla ilmaisee, että vaate tulee pestä ohjelmalla, jonka mekaaninen vaikutus on normaali-ohjelman vaikutusta vähäisempi. Mekaanista vaikutusta vähentävät esim. vähäisempi kerralla pestävän pyykin määrä, suurempi vesimäärä ja kevyempi linkous. Kemiallisen pesun kirjaimet hoito-ohjeessa ilmaisevat pesulalle mitä liuottimia ja mitä puhdistusmenetelmää kulloinkin voi käyttää. Värin epätasaista kulumista pesussa vähennetään pesemällä voimakasväriset vaatteet nurin käännettynä. Tämä vähentää myös oleellisesti vaateen pinnan nyppyyntymistä. Lisäksi on käytössä luonnollista kuivausta kuvaavia symboleja, esim. ja . Lisätieto näistä merkinnöistä ohjeessa TSL 23-901, kohta 8. (Tekstiilien hoito-ohjeiden ilmoittaminen Standardin SFS-EN ISO 3758 ja ohjeen TSL 23-901 pohjalta.)				

Muistiinpanot

Energiatori opastaa energiatehokkuuteen

Kiinnostaako kodin energiankäyttö ja valaistus, uudet energiaratkaisut tai kodinkoneiden valinta? Energianäyttelymme kertoo laajasti energiasta ja sen merkityksestä sekä rohkaisee ja innostaa energiansäästöön. Varaa vierailuaika ryhmille energiatori@helen.fi.

Kampinkuja 2 tai Malminrinne 6, 3. krs, Helsinki
Avoinna ma–pe klo 8–16